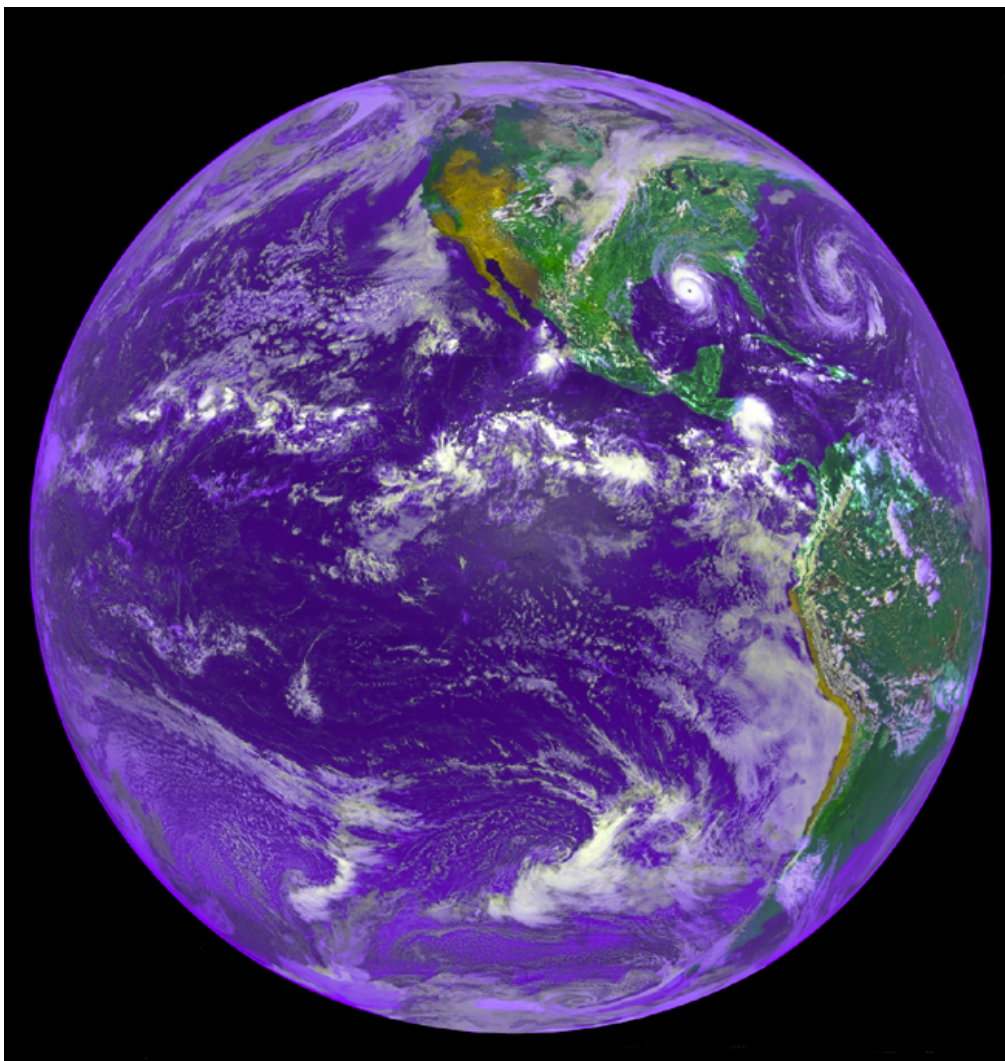

VERDENS VANNBEHOV

(I originalen hadde vi med et bilde på forsiden.)

Forord!

I denne oppgaven kunne du lese om vannbehovet i verden. Du får vite om de som dør pga. vannmangel, og om sykdommer som oppstår fordi vannet er forurenset. Flom og tørke er en viktig del, slik at du får vite hvor skjev fordelingen av vann er. Og ikke minst om retten til vann.

Jordbruk med kunstig vanning

Jordbruk bruker mer enn 70 % av ferskvannet som tappes fra innsjøer, elver, og vannressurser under jorden, for det meste via vanning. Omtrent 40 % av verdens matproduksjon stammer fra jordbruk med kunstige vanningsystemer som har økt sitt vannforbruk med over 60 % siden 1960.

De landene som har blitt hardest rammet ligger for det meste i tørre og delvis tørre regioner. Man regner med at jordbrukets behov for vann kommer til å øke kraftig, siden mye av den ekstra maten som vil trengs for å mette verdens økende befolkning i fremtiden vil komme fra kunstig vannet jord. Globale beregninger viser at rundt 60 % av vannet aldri når avlingen, men fordampes eller blir overflatevann.

HYGIENE – vann og hygiene

For mange av verdens fattige innbyggere er en av de største miljøtruslene mot helse fortsatt mangelen på rent vann og gode sanitære forhold. Kvinner og barn er de som er hardest rammet.

VANNKVALITET – vannkvalitet

Til nylig har temaer om bruk og kvalitet av grunnvann fått mye mindre oppmerksomhet enn overflatevann, og data om grunnvannlager og tilførsel er enda vanskeligere å stole på. Likevel, i Europa har mye oppmerksomhet blitt tillagt grunnvannskvaliteten fordi mange landsbyer er avhengig av disse ressursene for å dekke sine vannbehov.

Grunnvann er så sårbart for mange trusler, blant annet overforbruk og forurensing.

Å ta ut for mye fra de underjordiske vannreservene kan også påvirke kvaliteten til grunnvannet. Dette har ført til at sjøvann brer seg inn i langs kystlinje, så jordbruksland langs kysten blir salt, og ubrukelig. I Madras i India har salt trengt seg 10 km inn i landet og dermed ødelagt mange

brønner. Saltvanninntrenging er spesielt alvorlig på små øyer, hvor de begrensede grunnvannsressursene er omringet av saltvann på alle kanter.

FLOM – flom og tørke

Mangel på forberedelse, ofte fordi man ikke har tilgang på informasjon, gjør at tørke og flom kan skape store ofte - død, lidelse og økonomiske tap. Økonomiske tap på grunn av naturkatastrofer, inkludert flom og tørke, har tredoblet seg mellom 1960-tallet og 1980-tallet. I enkelte u-land blir utviklingen satt tilbake mange år fordi man ikke har investert i informasjonsinnsamling og forberedelse til katastrofer. Ventende klimaendringer og et stigende havnivå vil øke risikoen og også true sikkerheten til eksisterende vannressurser.

Flom er den andre største årsaken til naturkatastrofer, nest etter stormer. Tørke er den naturkatastrofen som tar flest menneskeliv, på grunn av den store mat usikkerheten som følger – og nå er det ikke bare flere tørker rundt i verden, de varer også lenger.

VANNRESSURSER – Urbane vannressurser

Mer enn 80 % av byene som har en befolkning på mer enn 10 millioner mennesker befinner seg i u-land. I de fleste av disse kjempebyene kan mer enn halvparten av befolkningen kategoriseres (settes i grupper) som urbane fattige med liten eller ingen tilgang til offentlige tilbud. For tiden er både forvaltning og bruk av vann i disse områdene ueffektive og mye vann går til spille.

Behovet for vann til hushold øker sterkt, spesielt i bymessige områder og hos rike forbrukere, på grunn av en overflod av husholdningsapparater og vanning av hager. Europa og Nord-Amerika er de eneste regionene hvor

det for tiden brukes mer vann til industri enn til jordbruk. Dersom trendene fortsetter vil vannbruken i industrien mer enn dobles innen 2025, og forurensede utslipp i vassdrag vil firedobles. I noen land vil behovet for vann innen industrien øke enda sterkere. I Kina for eksempel, er det beregnet at bruken av vann i industrien vil femdobles innen år 2030.

Fakta om ferskvann

- Vannforbruket økte seks ganger i løpet av forrige århundre.
- I Vest-Asia, Nord-Afrika, Kina, India, Russland og USA bruker man mye mer ferskvann enn det naturen bringer tilbake. De har altså et overforbruk av vann. Når dette overforbruket blir kombinert med utslipp fra industri og at kloakk renner inn i vannsystemer, blir det klart at vannmangel er en av våre mest kritiske miljøproblemer.
- Vannforbruket har økt hvert år de siste 50 årene. I Vest-Europa økte forbruket fra 100 til 560 kubikk kilometer per år mellom 1950 og 1990. I Asia har forbruket økt fra 600 til 5000 kubikk kilometer fra 1990 til 1980. Med små vannmengder som er ujevnt fordelt fører det økte forbruket til stort press på våre vannressurser. Vann er en begrenset ressurs, men den er sakte fornyende gjennom den "hydrologiske sirkel". Det meste av vannet på jorden, nesten 98 %, er salt. Det betyr at mennesker, landbruk, industri, planter og dyreliv konkurrerer om mindre enn tre prosent av vannet, det som er ferskt. Av de få prosentene med ferskvann er mye bundet opp i isbreer i Antarktis og på Grønland.
- Gruver og industri forurenser elver med dødelige kjemikalier. Bønder sprøyter sine avlinger med midler mot skadedyr og kunstgjødsel som renner ned i elver og innsjøer. I mange land blir elver brukt som åpne kloakker og søppelplasser. Nær kysten kan sjøvann lekke inn i vannreservene hvis for mye vann blir tatt fra de underjordiske vannlagrene.

VANNMANGEL

Når mengden vann som har forsvunnet fra innsjøer, elver og grunnvann, er så stor at vannforsyningen ikke lenger er stor nok til å dekke alle behovene til menneskene og økosystemene, har det oppstått vannmangel. Det er størst sjanse for at det oppstår vannmangel i områder der det allerede er lite vann, og i områder der det er stor vekst i innbyggertall.

VANN OG ØKOSYSTEMER

Vannets utvikling gjennom det 19-århundret har hatt stor innvirkning på ferskvannsøkosystemer, gjennom å ødelegge myrer og fuktige områder, fjerne vann, endre elveløp og å forurense vannet med industrielt og menneskelig avfall, slik som organisk materiale, tungmetaller, og tusener av kjemikalier, blant andre kunstgjødsel og insektsmiddel.

RETTE TIL VANN

Tilgang til rent vann er en menneskerett, og det må klarere komme til uttrykk i internasjonale konvensjoner.

Vannressurser er ikke alminnelige varer, så det egner seg derfor ikke for å handles med på vanlig måte, eller å bli eid av private interesser.

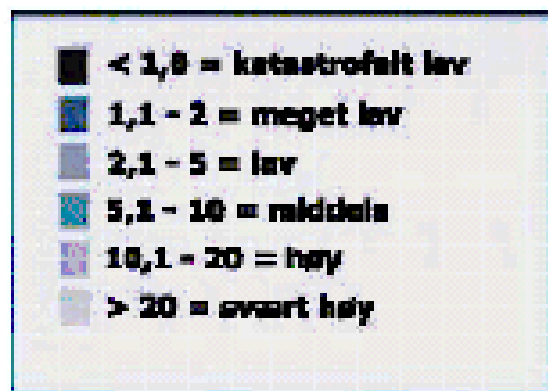
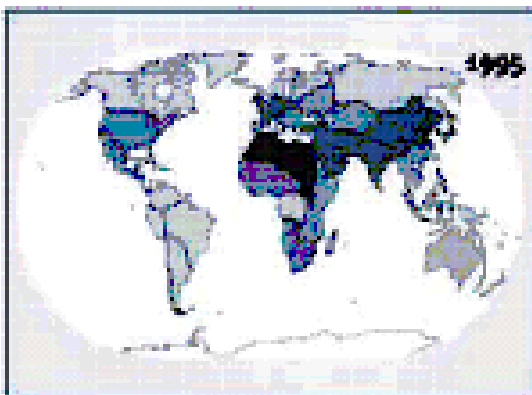
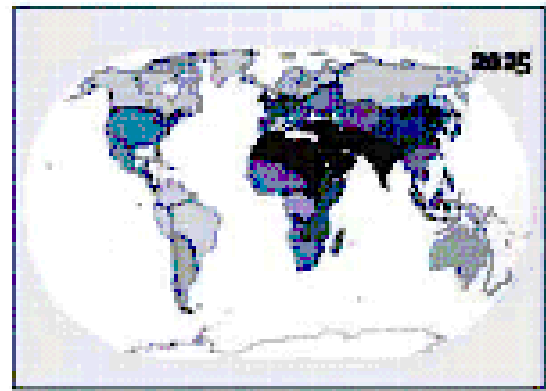
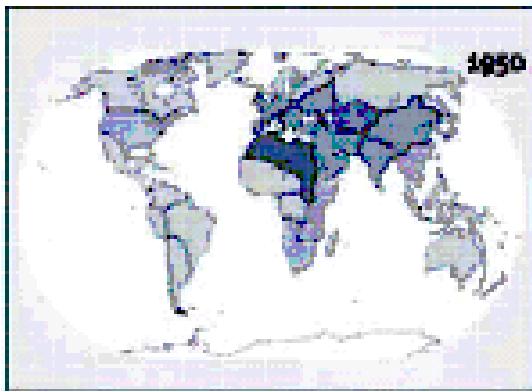
VANNMANGEL TRUER ISRAEL

Israelske myndigheter sier at landet står overfor den alvorligste vannmangelen noensinne.

Krisen kommer etter tre års tørke i regionen. Nivåene på innsjøer og underjordiske reservoarer har falt ned til et farlig lavt nivå de siste månedene, opplyser vannkommisjonen i Israel.

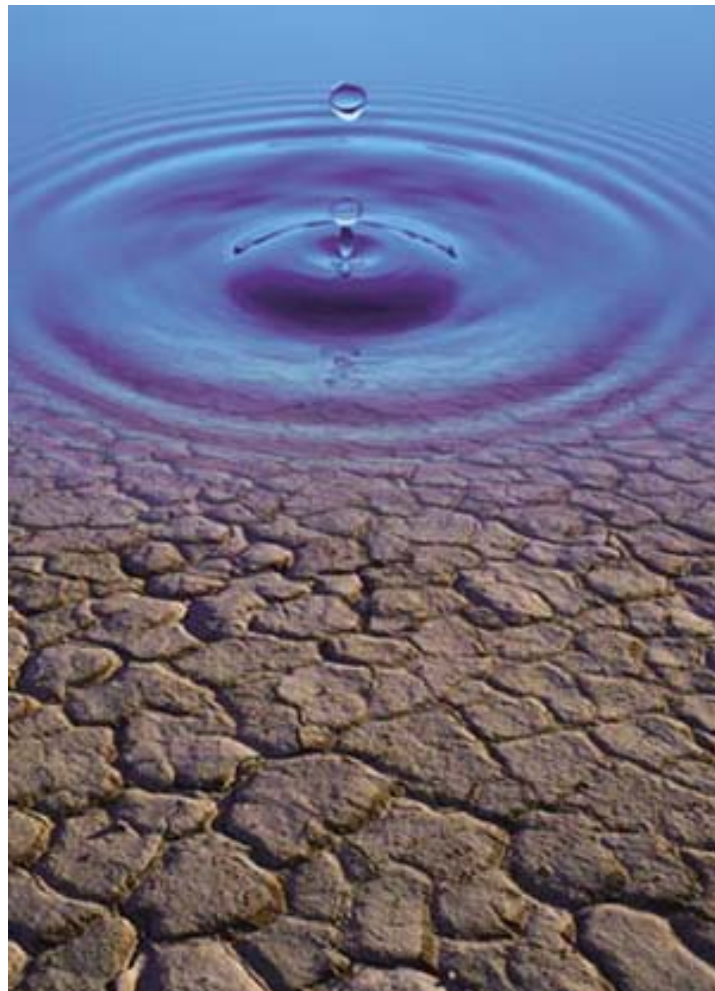
Israelske myndigheter overveier å gi ekstra støtte til bønder som oppgir kunstig vanning.

Er det nok vann i verden??

Kilder

- http://www.un.dk/norwegian/miljo/Water/Key_issues.htm
- <http://www.fivas.org/tema/dammer/vann.htm>
- <http://www.fivas.org/tema/dammer/fakta.htm>
- <http://www.nrk.no/nyheter/utenriks/1170788.html>

Etterord

Vi valgte denne oppgaven fordi den hørtes veldig interessant ut, og vannbehovet i verden er et veldig viktig tema. Det var veldig spennende å skrive akkurat denne oppgaven. Den var ikke særlig vanskelig å finne stoff, siden vannmangel er et så stort problem i verden.

